

ISSN 2181 - 7367

GULISTON DAVLAT
UNIVERSITETI

GULISTON DAVLAT
UNIVERSITETI
AXBOROTNOMASI

ВЕСТНИК
ГУЛИСТАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА

BULLETIN
OF GULISTAN STATE
UNIVERSITY

2023 / 2

Gumanitar - ijtimoiy fanlar seriyasi

E-ISSN 2181 - 1172

Web site: www.guld.uз
E-mail: guldu-vestnik@mail.uz

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

**ISSN 2181-7367
E-ISSN 2181-1172**

**GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI
AXBOROTNOMASI**

**ВЕСТНИК ГУЛИСТАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА**

**BULLETIN
OF GULISTAN STATE UNIVERSITY**

Gumanitar - ijtimoiy fanlar seriyasi

Jurnal 2001-yil sentabr oyidan chiqa boshlagan.
Bir yilda 4 marta chop etiladi.

2023 / 2 (101)

“Universitet” nashriyoti,
Guliston – 2023

Muassis: Guliston davlat universiteti

Bosh muharrir:

Xodjiev Muxsin Tadjiyevich, t.f.d., prof.

Bosh muharrir o'rinnbosari:

Karshibayev Hazratkul Kilichevich, b.f.d., prof.

Mas'ul kotib:

Toshtemirov Doniyor Eshbayevich, p.f.n., dots.

Tahrir hay'ati:

Gumanitar - ijtimoiy fanlar seriyasi (pedagogika, filologiya, ijtimoiy – iqtisodiy fanlar) bo'yicha:

Pedagogika

Jo'rayev Risboy Haydarovich - O'z.FA akademigi, p.f.d., prof. (O'zPFITI);

Tojiyev Mamarajab – p.f.d., prof.
(O va O'MKHTRM)

Raximov Baxtiyor Xudoyberdiyevich - p.f.d., prof.
(GulDU)

Raximov Atanazar Karimovich - p.f.d., prof.
(CHDPU)

Muslimov Narzulla Alihanovich - p.f.d., prof.
(TDPU)

Abdukarimov Habibullo Abdukarimovich - p.f.n., dots. (GulDU)

Filologya

Samigova Xushnuda Botirovna – f.f.d. (O'zDJTU)
Sharipov Fazliddin Galiyevich – f.f.d., dots.
(GulDU)

Ijtimoiy – iqtisodiy fanlar

G'ulomov Saidahror Saidahmedovich - O'z.FA
akademigi, i.f.d., prof. (O'z.FA)

Oblomurodov Naim Xalimovich – t.f.d., prof.
(TMI)

Mahmudov Ravshanbek Jalilovich – f.f.n., dots.
(GulDU)

**GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI
AXBOROTNOMASI**

Guliston davlat universiteti axborotnomasi ilmiy jurnali O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 25.06.2020 yilda 1078–sonli guvohnoma bilan qayta ro'yxatdan o'tgan.

Guliston davlat universiteti axborotnomasi ilmiy jurnali oliy va o'rta maxsus ta'lim muassasalari professor-o'qituvchilar, katta ilmiy xodim izlanuvchilar, mustaqil tadqiqotchilar, magistr va bakalavrlar hamda xalq xo'jaligining turli sohasida faoliyat ko'rsatayotgan mutaxassislarga mo'ljallangan.

Guliston davlat universiteti axborotnomasi ilmiy jurnali O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK Rayosatining 2013-yil 30-dekabrdagi 2013/3-sonli qarori bilan **Biologiya fanlari** bo'yicha, 2021-yil 30-apreldagi 296/5-sonli qarori bilan **Kimyo fanlari** va **Filologiya fanlari** bo'yicha, 2022-yil 28-fevraldagi 312/6-sonli qarori bilan **Pedagogika fanlari** va **Psixologiya fanlari** bo'yicha fan doktori ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari ilmiy natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar e'lon qilinishi lozim bo'lgan respublika ilmiy jurnallari ro'yxatiga kiritilgan.

**ВЕСТНИК ГУЛИСТАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА**

Вестник предназначен для профессорско-преподавательского состава высших и средних специальных учебных заведений, старших научных сотрудников исследователей, соискателей, магистров и бакалавров, а также специалистов разных отраслей народного хозяйства.

**BULLETIN
OF GULISTAN STATE UNIVERSITY**

The bulletin is intended for the faculty of the higher and specialized secondary educational institutions, senior research associates, researchers, competitors, masters and bachelors, and also experts of national economy.

Tahririyat manzili:

120100, Guliston shahri, 4-mavze,
Guliston davlat universiteti, Bosh bino,
4-qavat, 423-xona.

Tel.: (67) 2253801, (67) 2250275

Faks: (67) 2254042

Web site: www.guldu.uz

E-mail: guldu-vestnik@umail.uz

© "Universitet" nashriyoti, 2023.

*** GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI ***

*** Gumanitar – ijtimoiy fanlar seriyasi, 2023. № 2 ***

UDK: 371.7

PEDAGOGICAL PRINCIPLES OF APPLICATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES TO PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

INNOVATSION TEENOLOGIYALARNI JISMONIY TARBIYA VA SPORTGA TADBIQ ETISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ ПРИМЕНЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ И СПОРТЕ

Salixov Shoxrux Mansurovich

Buxoro davlat universiteti, Buxoro shahri, Muhammad Iqbol ko‘chasi, 11-uy.

E-mail: salixovshoxrux@gmail.com

Abstract. In this article, the problems encountered in fitness physical training and sports competitions focused on high results. Areas aimed at solving problematic situations and, first of all, such issues as the direction of digitization and innovative technologies to sports and physical education are covered.

Key words: Sport, Physical education, Innovation, Psychology, Digitization, Human resource, Interpersonal relations.

Аннотация. В данной статье рассмотрены проблемы, возникающие в фитнес-физкультуре и спортивных соревнованиях, ориентированных на высокие результаты. Выделены направления, направленные на решение проблемных ситуаций и, в первую очередь, такие вопросы, как направление цифровизации и инновационных технологий на спорт и физическую культуру.

Ключевые слова: Спорт, Физическое воспитание, Инновации, Психология, Цифровизация, Человеческий ресурс, Межличностные отношения.

Kirish. Zamonaviy sportda innovatsion texnologiyalarni tadbiq etish juda yuqori darajaga chiqdi. Eng avvalo zamonaviy sportning kelib chiqishi paydo bo‘lishi va shakllanish jarayonlarini inobatga oladigan bo‘lsak Per de Kuberton sport psixologiyasini birinchi bo‘lib tadbiq etgani, sport jarayonini ilmiy jihatdan o‘rganishga yangicha yo‘l ochib berdi. Jahon sport sohalariga qaraydigan bo‘lsak rivojlangan davlatlar AQSH, Rossiya, Xitoy, Yevropa mamlakatlari Germaniya, Fransiya kabi sport sohasida rivojlangan mamlakatlар eng avvalo sportni ilmiy jihatdan o‘rganib raqamli texnologiyalarni sportga tadbiq etishgan, sportchilarning har bir harakati raqamlashtirilgan hamda natijaga yo‘naltirilgani juda ahamiyatga molikdir. Yangi O‘zbekiston sportida ham 2016-yil yangi davrni ochib berdi. Bunda O‘zbekiston sportchilarini Braziliyaning Rio de jeneyro shahrida o‘tkazilgan olimpiya o‘yinlari yaqqol misol bo‘lib xizmat qiladi. Undagi qayd etilgan natijalar medallar shodasi bizda ham sportni ilmiy jihatdan o‘rganish tadbiq etish o‘zining yuqori cho‘qqisiga chiqqani yaqqol dalili edi.

Tadqiqot ob’yekti va qo’llanilgan metodlar

O‘zbekistondagi sport psixologiyasini shakllanishi eng avvalo Lebedyanskaya, Gapparov.Z.G. kabi sport psixologlari nomi bilan bog‘liq bo‘lsa yangi davr sportida innovatsion sohalarni raqamlashtirishni ilmiy jihatdan sportga tadbiq etish o‘zining cho‘qqisiga chiqdi desak mubolag‘a bo‘lmaydi. O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetida tashkil etilgan ilmiy labaratoriylar unda olib boriladigan amaliy tadqiqotlar sport rivojiga juda katta hissa qo‘sadi. Ko‘p jihatdan sportni ilmiy jihatdan o‘rganish raqamlashtirishni tadbiq etishda zamonaviy texnologiyalardan foydalananish jarayonlariga rivojlangan davlatlar malakalaridan foydalananish juda katta ahamiyat kasb etmoqda. Eng avvalo sportni ilmiylashtirish jarayonida sportchilarning emotsiyonal zo‘riqishlarni yenga olishi psixologik mustahkamilik juda muhim ahamiyat kasb etishini aytib o‘tishimiz joiz. Shuncha g‘alaba va yutuqlarga qaramay muammolar ham kamayib qolgani yo‘q, ya’ni yuqori natijalarga qaratilgan sport sohamizda ko‘p jarayonlarda yakkakurash sport turlarida masalan, Boks, Kurash, Taekwando, kabi sohalarda asosiy natijalar qayd etilayotganligini ko‘rishimiz mumkin. Xo‘sh muammo qayerda degan savol tug‘ulishi aniq gap. Jamoaviy sport turlari bizning sharoitda ancha oqsayotganini ko‘rishimiz mumkin va juda ko‘p ilmiy izlanishlarda mahalliy olimlar raqamlashtirishni innovatsiyalarni jamoaviy sport turlariga qaratish zarurligi guruh psixologiyasini yaxshiroq o‘rgangan holda jamoa bilan ishslash zarurligini ta‘kidlab kelishadi.

Olingan natijalar va ularning tahlili

Yuqori natijalarga qaratilgan sport va jismoniy sog‘lomlashtiruvchi tarbiya mashqlarida juda katta farq bor ammo undagi psixik holatlар muammoligicha qolaveradi. Ko‘p holatlarda sog‘lomlashtiruvchi mashqlarga qaratilgan jismoniy tarbiya deganda oddiy insonlar o‘zlarida kuch va vaqt topishlari juda qiyin bo‘lishini kuzatishimiz mumkin bu jarayonlar inson o‘z-o‘zini boshqarishi motivasiyalash bilan bog‘liq katta muammolarga olib kelishini ko‘rishimiz mumkin bo‘ladi. Ilmiy tadqiqotlarda kuzatilganidek ko‘p holatlarda sog‘lomlashtiruchi jismoniy tarbiya mashqlari bilan o‘z sog‘ligida muammolarga uchragan insonlar va shu muammoni yechib bo‘lguncha shug‘ullanuvchi insolari guruhi kuzatiladi. Katta sportdan ketgan ancha muddat sport bilan shug‘ullanmasdan o‘z sog‘ligi bilan muammoga duch kelgan sportchilar ham sog‘lomlashtiruvchi mashqlarga yo‘naltirilishini ham tadqiqot jarayonlarida o‘rganilganini kuztishimiz mumkin bo‘ladi.

* GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI *

* Gumanitar – ijtimoiy fanlar seriyasi, 2023. № 2 *

Shuni inobatga olgan holda sport va sog'lomlashtiruvchi jismoniy tarbiya mashqlarini ham ikkiga yo'naltirib o'rganishimiz mumkin bo'ladi.

Jismoniy madaniyat va ommaviy yo'nalishni takomillashtirish vositalari aholi jismoniy tarbiyasining sog'lomlashtiruvchi yo'naltirilganligi tamoyili hozirgi kunda jadal rivojlanib borayotgan jismoniy madaniyat va sog'liqni saqlash texnologiyalarida konkretlashtirilgan. Jismoniy madaniyat va sog'lomlashtirish texnologiyasi tushunchasi jismoniy tarbiya vositalaridan dam olish maqsadida foydalanish jarayonini va jismoniy madaniyat va sog'lomlashtirish jarayonini qurish metodikasi asoslarini ishlab chiquvchi va takomillashtiruvchi ilmiy intizomni birlashtiradi. Fitnes dasturlari va ularning tasnifi Maxsus guruh yoki individual (shaxsiy) sinflar doirasida tashkil motor faoliyati, bir shakli sifatida Fitness dasturlari, sog'liqni saqlash-chiniqtirish yo'nalishini (kasalliklarni rivojlantirish xavfini kamaytirish, va jismoniy holatini to'g'ri darajasini saqlab), ham bo'lishi mumkin, va yetarlicha yuqori darajada avtomobil va sport vazifalarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish bilan bog'liqdir. Fitnes dasturlarining tasnifi quyidagilarga asoslanadi:

- a) motor faoliyatining bir turi (masalan, aerobika, sog'lomlashtiruvchi yugurish, suzish va boshqalar);
- b) avtomobil faoliyatining bir necha turlarini birlashtirish bo'yicha (masalan, aerobika va bodibilding; aerobika va cho'zish; dam olish suzish va yugurish va boshqalar);
- v) avtomobil faoliyatining bir yoki bir necha turlari va sog'lom turmush tarzining turli omillari (masalan, aerobika va qotish; bodibilding va massaj; dam olish suzish va yugurish va boshqalar).

O'z navbatida, vosita faoliyatining bir turiga asoslangan fitnes dasturlarini aerob vosita faoliyati turlari; gimnastikaning sog'lomlashtiruvchi turlari; quvvatga yo'naltirilgan vosita faoliyati turlari; suvda motor faoliyatining turlari; avtomobil faoliyatining rekreatsion turlari; psixoemotsional tartibga solish vositalari asosida dasturlarga bo'lish mumkin. Fitnes dasturlarining bunday xilma-xilligi umumiy aholining turli jismoniy madaniyati, sportsog'lomlashtirish manfaatlarini qondirish istagi bilan belgilanadi. Fitnes konsepsiyasining mazmuniga multifaktorial komponentlar (jismoniy fitness, ratsional ovqatlanish, kasallikning oldini olish, ijtimoiy faoliyat, jumladan, stressni boshqarish va sog'lom turmush tarzining boshqa omillari) kiradi, yaratilgan fitnes dasturlari soni deyarli cheksizdir. Fitnes dasturlarining tuzilishi va mazmuni fitnes dasturlarining xilma-xilligi ularning qurilishi o'zboshimchalik yekanligini anglatmaydi har xil turdag'i vosita faoliyatidan foydalanish jismoniy tarbiyaning asosiy tamoyillariga mos kelishi kerak.

Xulosa. Xulosa sifatida shuni aytib o'tishimiz mumkinki yuqori natijalarga qaratilgan sport ham sog'lomlashtiruvchi jismoniy tarbiya ham yangilik raqamlashtirish innovatsiyalarsiz ma'lum bir joyidan siljishi muammoligicha qolib ketmoqda. Eng avvalo sport sohasi va ilmiy sohani birlashtirgan holda o'rganish eng avvalo yuqori natijalarga yo'l ochib berishi va sportchi shaxsini jismonan to'g'ri tarbiyalab yaxshi natijalarga yo'naltirishga yordam beraadi. Sog'lomlashtiruvchi jismoniy mashqlarda esa raqamlashtirish innovatsiyalar ko'p holatlarda to'g'ri yo'naltirilgan holda jismoniy sog'lomlashtirishga yodam berishini ko'ramiz.

Foydalilanigan adabiyotlar:

1. Umedjanova M. L., Salikhov S. M., Salikhov T. M. The Role of National Education in Preparing Young People for Family Life //EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION. – 2022. – T. 2. – №. 2. – C. 271-276.
2. Салихов Т. и др. Psychological Characteristics Of Increasing Cognitive Activity In Elementary School Students //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (бuxdu. uz). – 2021. – T. 7. – №. 7.
3. Salixov S. M., Salixov T. M. Bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchisining kasbiy tayyorgarligini shakllantirish //Science and Education. – 2022. – T. 3. – №. 3. – C. 1013-1019.4.
4. Salixov S. M. et al. Musobaqa oldi sportdagi stress va tayyorgarlikning psixologik tomonlari //Science and Education. – 2022. – T. 3. – №. 4. – C. 1039-1044.
5. Salixov S. M. et al. Hissiy irodaviy boshqaruv namoyon bo'lishingning yosh va jins xususiyatlariga bog'liq o'zgarishi //Science and Education. – 2022. – T. 3. – №. 4. – C. 915-920.
6. Salixov S. M. et al. Sport jarayonlarida o'zini o'zi boshqarish hissiy jarayonlarning o'ziga xosligi //Science and Education. – 2022. – T. 3. – №. 4. – C. 1087-1092.
7. Lukmanovna U. M. Hadislarda ma'naviy-axloqiy tarbiya talqini va uni o'quvchilarda shakllantirishning nazariy asoslari //Баркарорлик ва Етакчи Тадқиқотлар онлайн илмий журнали. – 2022. – T. 2. – №. 1. – C. 158-161.
8. Umedjanova M. L. et al. Yoshlarning ma'naviy tarbiyasida "Qobusnoma" asarining o'mni //Science and Education. – 2022. – T. 3. – №. 4. – C. 1109-1114.
9. Salixov T. Психологические свойства повышения активности студентов в образовательном процессе //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (бuxdu. uz). – 2021. – T. 3. – №. 3.
10. Mansurovich S. S. Methodology of organizing physical education lessons through digital technologies //EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE. – 2022. – T. 2. – №. 4. – C. 107-111.
11. Salixov T. Sportchilarning irodaviy sifatlarini shakllantirishda psixologik yondashuv //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – T. 8. – №. 8.

References:

1. Umedjanova M. L., Salikhov S. M., Salikhov T. M. The Role of National Education in Preparing Young People for Family Life //EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION. – 2022. – T. 2. – №. 2. – C. 271-276.
2. Салихов Т. и др. Psychological Characteristics Of Increasing Cognitive Activity In Elementary School Students //ЦЕНТР

*** GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI ***

*** Gumanitar – ijtimoiy fanlar seriyasi, 2023. № 2 ***

- НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 7. – №. 7.
3. Salixov S. M., Salixov T. M. Bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchisining kasbiy tayyorgarligini shakllantirish //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №. 3. – С. 1013-1019.4.
 4. Salixov S. M. et al. Musobaqa oldi sportdag'i stress va tayyorgarlikning psixologik tomonlari //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №. 4. – С. 1039-1044.
 5. Salixov S. M. et al. Hissiy irodaviy boshqaruv namoyon bo'lislining yosh va jins xususiyatlariga bog'liq o'zgarishi //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №. 4. – С. 915-920.
 6. Salixov S. M. et al. Sport jarayonlarida o'zini o'zi boshqarish hissiy jarayonlarning o'ziga xosligi //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №. 4. – С. 1087-1092.
 7. Lukmanova U. M. Hadislarda ma'nnaviy-axloqiy tarbiya talqini va uni o'quvchilarda shakllantirishning nazariy asoslari //Барқарорлик ва Етакчи Тадқиқотлар онлайн илмий журнали. – 2022. – Т. 2. – №. 1. – С. 158-161.
 8. Umedjanova M. L. et al. Yoshlarning ma'nnaviy tarbiyasida "Qobusnoma" asarining o'rni //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №. 4. – С. 1109-1114.
 9. Salixov T. Psichologicheskie svoistva povysheniya aktivnosti studentov v obrazovatelnom processse //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 3. – №. 3.
 10. Mansurovich S. S. Methodology of organizing physical education lessons through digital technologies //EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE. – 2022. – Т. 2. – №. 4. – С. 107-111.
 11. Salixov T. Sportchilarining irodaviy sifatlarini shakllantirishda psixologik yondashuv //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.

Muallif:

Salixov Shoxrux Mansurovich – Buxoro davlat universiteti Jismoniy madaniyat fakulteti o'qituvchisi.

UDK: 371.7

METHODOLOGY FOR PREPARING PRIMARY CLASS STUDENTS FOR THE REQUIREMENTS OF INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAMS

BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINI XALQARO BAHOLASH DASTURLARI TALABLARIGA
TAYYORLASH METODIKASI

МЕТОДИКА ПОДГОТОВКИ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ К ТРЕБОВАНИЯМ МЕЖДУНАРОДНЫХ ПРОГРАММ ОЦЕНКИ

Turanova Iroda Egamberdiyevna

Guliston davlat universiteti, 120100. Sirdaryo viloyati, Guliston shahri, 4-mavze.

E-mail: irodaturanova867@gmail.com

Abstract: In this article, the decisions, decrees and orders adopted in the education system of our country and reforms to ensure their implementation, the theoretical foundations of the methodology of preparing primary school students for international assessment programs, the concept of international assessment are presented. Methods of preparing primary school students for international assessment programs, in particular, it is discussed about the step-by-step preparation of primary school students for PIRLS international assessment program through tasks and tests based on the texts given in the textbooks of our country.

Key words: PIRLS, PISA, TIMSS, elementary school, method, IEA

Аннотация: В данной статье представлены решения, указы и распоряжения, принятые в системе образования нашей страны и реформы по обеспечению их реализации, теоретические основы методики подготовки учащихся начальных классов к программам международного оценивания, понятие международного оценивания. Методы подготовки младших школьников к международным программам оценивания, в частности, речь идет о поэтапной подготовке учащихся начальных классов к международной программе оценивания PIRLS через задания и тесты на основе текстов, приведенных в учебниках нашей страны.

Ключевые слова: PIRLS, PISA, TIMSS, начальная школа, метод, IEA

Kirish. So'nggi yillarda mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida ulkan iqtisodiy o'sish ko'rsatkichlariga erishilayotganligi barcha sohalarda malakali kadrlar va yetuk mutaxassislarbo'lgan talabni yanada oshirmoqda. Bu o'z-o'zidan o'quvchilarining ta'llim-tarbiyasiga har tomonlama e'tiborni kuchaytiradi. Mamlakatimiz innovatsion taraqqiyot yo'lida shiddat bilan rivojlanib borayotgan bir davrda kelajagimiz davomchilar bo'lmish yoshlarni ijodiy g'oyalari va ijodkorligini har tomonlama qo'llab-quvvatlash, ularning bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirish hamda ilg'or xorijiy tajribalar, xalqaro mezon va talablar asosida baholash tizimini takomillashtirish, shu yo'lda xalqaro tajribalarni o'rganish, mavjud tizimni har tomonlama qiyosiy tahlil qilish, tegishli yo'nalishdagi xalqaro va xorijiy tashkilotlar, agentliklar, ilmiy-tadqiqot muassasalari bilan yaqindan hamkorlik qilish muhim ahamiyatga egadir [1]. Shu maqsadda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 8-dekabrda "Xalq ta'llimi tizimida ta'llim sifatini baholash sohasidagi xalqaro tadqiqotlarni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori qabul qilingan edi. Mazkur

* GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI *

* Gumanitar – ijtimoiy fanlar seriyasi, 2023. № 2 *

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA

Majidov Jasur Baxtiyarovich. PROFESSIONAL FUTBOL JAMOALARIDA O'ZARO MUNOSABATLARNI SOTSIOMETRIK USULDA O'RGANISHNING AHAMIYATI.....	3
Fayziyeva Maxbuba Raximjonovna. RAQAMLI TEKNOLOGIYALARNING TA'LIMGA INTEGRASIYASIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	8
Abdunazarov Abdumutal Olimovich. SOFLUM VA AKLI ZAIIF BOLALARНИ ИЖТИМОЙ ҲАЁТГА ТАЙЁРЛАШНИНГ ЎЗИГА ХОСЛИГИ ВА ҚИЁСИЙ ЖИҲАТЛАРИ.....	13
Muxiddinova Dilnoza Shavkat qizi. VIRTUAL IJTIMOIY MAKON AXBOROTLARINING YOSHLAR DUNYOQARASHIGA TA'SIRI.....	17
Bayturayeva Nasiba. MUSTAQIL TA'LIM FAOLIYATIDA BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARINING IJODIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANТИRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	21
Turdiboev Dilshod Xamidovich. ЎҚУВЧИЛARИНГ "МАТЕМАТИК САВОДХОНЛИК" ДАРАЖАСИНИ ОШИРИШДА "ТИЗИМЛИ ФИКРЛАШ" ПЕДАГОГИК ОМИЛИНИНГ АҲАМИЯТЛИЛИК ДАРАЖАСИ.....	23
Hasanov Abduhakim Raimqulovich. AKADEMİK LITSEYLARDA FIZIKA FANINI O'QITISH BOSQICHLARI.....	26
Mavlonov Sherzod Hazratkulovich. INTERFAOL DIZAYN KURSI YORDAMIDA ELEKTRON TA'LIM JARAYONIDA AXBOROT XAVFSIZLIGI TA'LIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	28
Abdurashidova E'zoza Rauf qizi. KICHIK GURUH YOSHIDAGI BOLALARНИ GEOMETRIK SHAKL HAQIDAGI TASAVVURLARINI SHAKLLANTIRISH.....	32
Beknazarova Muhlisa O'tkir qizi. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA MA'NAVİY, AHLOQIY SIFATLARINI XALQ OG'ZAKI IJODI NAMUNALARI ASOSIDA SHAKLLANTIRISH.....	37
Bekpulatov Khasan Olim o'g'li. КИМЁ ФАНИДАН ПЕДАГОГИК ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШНИНГ ЎЗИГА ХОСЛИГИ.....	40
Mo'minov Elyor Abdualiyevich. VIRTUAL TA'LIM MUHITI VA UNDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI.....	45
Salixov Shoxrux Mansurovich. INNOVATION TEKNOLOGIYALARNI JISMONIY TARBIYA VA SPORTGA TADBIQ ETISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI.....	49
Turanova Iroda Egamberdiyevna. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINI XALQARO BAHOLASH DASTURLARI TALABALARIGA TAYYORLASH METODIKASI.....	51
Salixov Temur Mansurovich. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA SOG'LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK MEXANIZMLARI.....	54
Суюнова Гулчехра Холмаматовна. ТАЛАБАЛАРНИНГ КАСБИЙ МОБИЛЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ХОРИЖИЙ ТИЛЛАРНИ ЎҚИТИШ МЕТОДИКАСИНИНГ АҲАМИЯТИ.....	57
Suleymanova Ra'no Do'stbekovna. MEDIATA'LIM ASOSIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK MAHORATINI RIVOJLANТИRISH MEXANIZMI.....	60
Xudayberganov Shuhrat Shavkat o'g'li. GLOBAL TA'LIM VA RIVOJLANGAN OSIYO DAVLATLARI ETNOPEDAGOGIK TAJRIBALARI.....	64
Назаркулова Гулнора Аблакуловна. КРЕДИТ-МОДУЛЬ ТАЪЛИМ ШАРОИТИДА ТАЛАБАНИНГ МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ НАТИЖАЛАРИ ВА УЛАРНИНГ САМАРАДОРЛИК ДАРАЖАСИ.....	68
Ergasheva Nargizaxon Abdusattarovna. TIBBIYOT XODIMLARIDA "HISSIY CHARCHOQ" SINDROMINING PSIXOLOGIK ASPEKTLARI.....	71
Ahnazarova DiёraErkinozna. QOBILIYAT HAQIDA UMUMIY TUSHUNCHА VA UNING RIVOJLANISH BOSQICHI.....	75
Nazarova Ozoda Tashnazarovna. TALABALAR KOMMUNIKATIV QOBILIYATLARINI O'RGANISHNING EMPIRIK TAHLILI.....	77
Gayupova Saodat Khamidovna. ZAMONAVIY TALABALAR SHAXSI PSIXOLOGIYASINI SHAKLLANTIRISHNING TA'LIM JARAYONI BILAN ALOQADORLIGI.....	83
Saidmurodova Malohat Boymurod qizi. O'QUVCHILARNI MA'NAVİY JASORAT RUHIDA TARBIYALASH PSIXOLOGIK MUAMMO SIFATIDA.....	87
Fayzullayev Mirzaodil Mirzamurodovich. O'SMIRLARDA PSIXOLOGIK SAVODLILIKNI RIVOJLANISH DINAMIKASINING AMALIY ASOSLARI.....	90
Mamatkulov Sarvar Temirbekovich. BULUTLI TEKNOLOGIYALAR VA ULARNING TA'LIM TIZIMIDAGI AHAMIYATI.....	93
Sultonov Shuhratjon Nurmaxamatovich, Isoqova Sevara Abdumanonovna, Akbarova Dilrabo Bahrom qizi. 14-15 YOSHLI ERKIN KURASHCHILARING HAFTALIK MIKROSIKILLARDA MASHG'ULOTLAR REJASINI SAMARALI TASHKIL QILISH METODIKASI.....	96
To'yumurodov Abdurahmon Shuhrat o'g'li. EKSTREMAL VAZIYATLARNING UMUMIY IJTIMOIY-PSIXOLOGIK TAVSIFI VA UNING DIAGNOSTIKASI.....	99

FILOLOGIYA

Musurmankulova Shaxribon Gulmurodovna. O'ZBEK-TURK TILLARI PARALLEL KORPUSI MA'LUMOTLAR BAZASINI SHAKLLANTIRISHNING KOMPYUTER USULLARI.....	103
Toychiyeva Zuleyxa Xamrokulovna. MORFEMANING LEKSEMAGA MUNOSABATI.....	107